

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Ptošno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Osem ruskih uničevalk torpedov ubežalo iz Port Arturja.

LONDON 23. »Daily Telegraph« so včeraj sporočili iz Čifa: Glasom tjakaj do spelih vesti je ubežalo iz Port Arturja osem ladij uničevalk torpedov. V zadnjih 24 urah razseja silen snežni vihar.

Poročilo admirala Togo.

LONDON 23. »Reuterjevemu biro« so sporočili včeraj iz Tokija: Admiral Togo poroča: Izjave nekega ruskega ujetnika potrjujejo, da je bila torpedova mreža »Sebastopol« osemkrat zadeta od torpeda; najmanj en torpedo je zadal ladijo in sicer na zadnjem delu ter napravil luknje dolgo okoli 8 čevljev. Zvenda ladje leži na dnu. Sicer se neprenehoma izvliči voda, vendar ni nade, da bi bil »Sebastopol« zopet za plovitbo. Admiral Togo je videl tudi neko rusko uničevalko torpedov ležati na dnu, katero je zadal japonski torpedo.

Admiral Kamimura gre nasproti baltiški eskadri?

LONDON 23. »Daily Express« ima poročilo iz Siagapora, da sta v tamošnje pristanišče dospeli včeraj dve japonski pomožni križarki. Japonski konzul jima je šel nasproti ter je vsprejel depeše admirala Kamimure.

Japonska eskadra, obstoječa iz dveh oklopjač, štirih križark in deset uničevalk torpedov, pluje proti jugu nasproti ruskemu bledovju, kateremu hoče na vsak način zabreniti, da dospe v Vladivostok.

Uhod v vladivostoksko luko je po ledolomih vedno svoboden. Japonske ladje so preskrbljene z bledovjem brzobjavom, tako, da zmorejo biti uradno obveščene o gibanjih ruskih ladij.

Japonci hočejo pa prepričati, da biruske ladje obiskale francoske luke. Ker utegne ruska baltiška eskadra pluti skozi malaško ozroma sundeško črino, je bil ob uhodu ene in druge nameščen po en križar.

Brzobjavne vesti.

Grofica Montignoso.

LIPSKO 23. Neki urednik »Leipz. N. Nachr.« je imel priliko govoriti z grofico Montignoso ob nje prihodu. Množica navzoča na kolodvoru je priredila grofici viharne ovacije. Grofica se je za te izraze simpatij zahvalila s tem, da je razdelila med navzoče klinčke iz šopka, ki ga je nosila v roki. Na vprašanje urednika, kako da se počuti, je grofica odgovorila: »Meni se godi dobro.«

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — D.

IX.

Jelisava je namignila hčeri, a Marija je rekla:

— Drago mi je, plemenita gospoda! in je mahnila Ivacu z roko.

V hipu je četa lige obkolila kraljičin voz, odmaknivi kumansko stražo in ostale dvorjane; samo Gorjanski in kardinal sta ostala skoro kakor sužnja v tej družbi.

— Gospod Gorjanski, ostani pri meni, so šepnile Jelisavine ustnice drhteče, a palatin je primaknil svojega konja bliže vozu.

Zvonovi so zvonili glasno, glasno so trobile trobente v znak, da kraljica Marija, spremljana od plemstva Dalmacije, Hrvatske in Slavonije, prihaja v zvesto kraljevsko mesto Požego.

Počasi se je pomikal svečani spreved med gostimi tisoči radovednih glav, od katerih je

Na nadaljno vprašanje, je-li utrujena od potovanja, je grofica odgovorila: »Ne, sicer sem se vozila nepretrgoma 36 ur, vendar veliko hrepenenje po mojih otrocih, me je vzdržalo«. Ko je urednik povprašal po princesinji Montigni, je rekla grofica: »O ista se nahaja v Florenci v dobrih rokah«. Urednik: »Viso kost, stali pač razočarana vled tega, kar ste doživela v Draždanih?« Grofica, z solzami v očeh: »Da, zasl sem razočarana. Ko sem hotela iti v palačo Tschenberg, da vidim svoje otroke, so me prijeli redarji, kakor zločinko.«

Ko se je grofica Montignoso od palače Tschenberg, kamor jo niso pustili, povrnila v hotel »Bellevue«, je odposlala kralju pismo, v kateri se je zavezala, da ne sprejme nobene osebe, razun svojega odvetnika dra. Zehme, dokler ne pride kraljev odgovor. Ko jej je potem redarstvo v uljudnem, toda energičnem tonu izjavilo, da mora zapustiti Draždane, jo je dr. Zehme prosil, potem ko se je posvetoval z organi redarstva, naj zapusti Draždane.

Grofica je bila vradodšena radi množine cvetlic, ki so jej bile dopolane v hotel ter je plakala od veselja. Odvetnik bivše prestolonaslednice je pričel kratko izjavo, v kateri se glasi, da je grofica iz lastne inicijative zapustila Florenci ter se odpeljala v Draždane. V to jo je nagailo veliko hrepenenje po njenih otrocih. V početku je imela edino namen, da le za nekoliko trenutkov obišče svoje otroke v Draždanih ter da potem zopet odpotuje.

Z romunskega dvora.

BUKAREŠT 23. Prestolonaslednik in prestolonaslednica romunska sta se danes povrnili semkaj. Na kolodvoru so ju vsprejeli kralj, ministerski predsednik Sturdza in ministri.

Iz francoske zbornice.

PARIZ 23. Zbornica je sklenila ustanoviti penzijsko blagajno za bivše poslance, njih udove in mladoletne otroke.

V to svrhu so b. poslancem od njihove nagrade odtrgalo na mesec 15 frankov.

Božič v Vatikanu.

RIM 23. Danes zjutraj je papež vsprejel kardinale, ki so mu čestitali za božične praznike.

Pij IX. in princesinja Štefanija.

RIM 23. Zatrjuje se, da ni hotel papež vsprejeti v avdijenci princesinje Štefanije, ker se ni hotel s tem zameriti belgijskemu kralju. Vatikan se noče umešavati v obiteljske prepire.

Angleški ministerski predsednik obolel.

LONDON 23. Ministerski predsednik Balfour je obolel.

vsaka hotela videti kraljičin obraz. Ob glasnem vsklikanju dvigalo se je tisoče rok v pozdrav, a požehki sodnik se je vrtel potnega čela v gneči vsklikajočega ljudstva in med nogami gosposkih konj, ki toliko da ga niso pogazili. Komaj se mu je poseđilo, da je izročil zlate ključke, a znameniti govor njegov je zaglušaval burni krik množice in topot plemiških konj, tako, da je mlada kraljica samo videla, kako se na potnem obrazu sodnika gibljejo ustnice, kakor pri nemih, in Marija se je milostno nasmehnila temu čudnemu prizoru.

— Gorjanski! je rekla Jelisava, sedeča pod večer pri oknu požehkega gradu, izmučena sem.

— Od potovanja?

— Od strahu in muke.

— Od strahu? se je začudil palatin stoječi poleg nje.

— Da, na neju niso niti gledali, to je, na me in na te.

— Vem.

— Samo, ko je Ivaniš potegnil sabljo, sem se stresla, kakor da je sablja proti meni namenjena.

Razvoj in važnost tržaškega pristanišča.

(Zvišetka.)

Izdelal se je nov načrt. Preliminar je znašal 9 milijonov sedemstošestdeset tisoč kron. Dela niso provzročala nobenih posebnih težav in je bila večina istih dovršena že v letu 1893. Pomol v pristanišču za petrolej je bil dovršen šele v letu 1901. Ob enem je dobila tržaška mestna občina skupno s trgovinsko zbornico koncesijo za gradnjo javnih skladišč v notranjem pristanišču, ki naj po 90 letih postanejo last države.

Ti magazini imajo pokrite pavlače, da se more tam sortirati tudi ob neugodnem vremenu. Ob enem je dobil Avstrijski Lloyd pomol III. v izključno vporabo ter je tam zgradil več poslopij. V letu 1894. že se je vlada čutila primorano, da je magazine mesta vsprejela v svojo upravo. V odškodnino za gradbene troške je prevzela posojilo v znesku 20 milijonov kron. Ob enem je vlada vzela v najem tudi magazine Lloyda. Vred rastočega prometa je vlada čutila potrebo, da je 4. molo odkazala svobodni tuki. Tudi to ni zadoščalo. V letu 1898. je došlo do novega projekta. Proračun je znašal 12 milijonov kron. Mesto tržaške se je ponudilo. — da se čim prej zapriče z delom —, da dovoli vladi to posojilo, ali prišlo je do parlamentarne rešitve predloge.

Vlada je anulirala pogodbo in je primorala mesto v subvencijo 1 mil. kron. Rastoči promet in dovolitev druge železniške zveze s Tretom sta zahtevala, da se rok za gradbo skrajša. Iz tega in drugih razlogov je bil izdelan nov projekt. Preliminar znaša 95 milijonov kron. Dovoljenih je od teh nekaj nad 7 milijonov kron. Milijona, ki ga ima dati mesto, preliminar ne omenja.

Na novih zgradbah so se upočevale vse dosedanje izkušnje, tako, da je smeti pričakovati, da ne navstanejo zopet take težave, kakor poprej. Vendar se izkopavanja namerjajo 19 metrov globoko. Mesto apna se bo na teh delih rabila zemlja z otoka Sartorina!

Kar se tiče komercijalnega razvoja, je govornik sestavil tabelo ladij od leta 1860—1902. V letu 1860 je prišlo v pristanišče 10243 ladij, v letu 1902 10414. Ali nosilna zmožnost ladij je v letu 1902 štirikrat poskočila (2,493.528 ton. proti 717.296 v letu 1860). Od leta 1880. do 1903. se je uvoz pomnožil za 2 in pol milijona, izvoz pa le za 1 milijon.

Lloyd je bil osnovan v letu 1836. V letu 1840. je imel le 10 ladij z nosilno zmožnostjo 2600 ton. V letu 1902 pa 67 ladij z nosilno zmožnostjo 183.917 ton. V letu 1840. so stale ladje 2 in pol milijona kron, v letu 1902 pa 41,725.950 kron. V

— Tudi mene je nekaj zbudilo kakor strupena pušica.

— Kaj?

— Pavlove besede. Mene so se tikale.

— Mari mene ne? A črni prapor križarski s tistim bledim križem, zdel se mi je mrtaška zastava. Zgrozila sem se.

— Ne boj se, kraljica, se je nasmehnil palatin, dokler sem jaz poleg tebe. Ti si se plašila temnih obrazov, črnih brad, silnih mečev, tega vrvenja in krika. To te je zbegalo, to je njihova moč. Potrpi, Gorjanski se zna kretati v svetu in zaplesti v svojo mrežo tudi modreje glave. Samo enega da bi mogel pridobiti in odvzeti jim dušo.

— Koga?

— Pavla Horvata.

— Pavla Horvata in vedno Pavla Horvata. Milijone morež upogniti, praviš, a ne morež tega škofa zagrebškega? Kje je tvoja hvaljena veščnost?

— Kremen je to, kraljica, kresilni kamen, iz njege skočijo iskre, osmudi tebe in zapali državo.

— Mari moja, tvoja moč nima zlatega jabolka, ki bi moglo premamiti Pavla?

letu 1840 je znašalo število voženj 285, v letu 1902 pa 1132.

Govornik je zaključil z napovedbo, da je preliminar za zadnja pristaniška dela že dosedaj prekoračen za 42 milijonov.

Povedali smo že, da so poslušalci priredili gosp. stavbenemu svetovalcu Rybářu burne ovacije v zahvalo za to interesantno in aktualno predavanje.

V svojem zaključnem govoru je načelnik društva, ces. in kr. svet. inž. Jahn, opozarjal, da bo druga železniška zveza s Trstom močno povspesovala nemško konkurenco v Avstriji. Krajša zveza južne Nemčije z alpskimi deželami bo imela velike posledice za deželo Češko. Za to bi trebalo dobrih komercijelnih organizacij in večje komercijelne naobrazbe. Proti taki nevarnosti treba povsodi uveljaviti svoj gospodarski patriotizem ter ustvarjati dobre komercijelne organizacije.

Rusko-japonska vojna pred forumom politike in jurisprudence.

(Piše J. M.)

I.

Mnogo se je že napisalo o tem konfliktu, o katerem trde poznavaleci karakterja obeh vojujočih strank, da ne nahaja primera v zgodovini narodov, kar se tiče krvi in smrti.

Velikim trudom in vspehom, primeram situaciji pojedinega lista, si prizadevajo vsi večji listi, da (pozvani ali nepozvani) spregovore svojo modro sodbo, ki — če tudi ne more dati konfliktu druge smeri — vendar vsakako deluje na lastno čitateljstvo. Vse možne grane, aparate te velike vojne, vse prošle in bodoče faze, vspešnost pojedinih vrsti orožja, karakter enega ali drugega borilca: vse se z veliko vestnostjo in še večjo lastno avtoriteto preučava in presoja — doseženo slavo prošlih dni, momentanne šanse jednega ali drugega, celó tudi prognoze nedogledne bodočnosti!

Rekel sem: mnogo klicanih in malo poklicanih. Ali, to je toliko odpustljivo, kolikor primerno človeškemu življenju. Tu se ne gre toliko za akademsko proučevanje vprašanja, ali — v smislu idealnega novinarstva — za pouk slabejih, za razbijanje ignorancije. Reklama, večkrat najgusneje vrsti, je čisto in čisto inspirator člankov, v katerih se navidezno kažeta tudi humaniteta in priznanje. Ako pa takov članek slučajno stavlja na tehtnico razumnosti in pravičnosti, potem pa daleč prevzgujeta tendencioznost in mali novinarski interes.

O vsem se je pisalo in se piše. Radostnega srca in zadoščanjem moremo mi Tržani gledati na našo »Edinost« in na nje

— Nima. Pravim ti, kremen je. Iz Pavlovega črnega očesa, z visokega mu čela pada črna senca na solnčni pot — tvoje slave. Njegovo srce je globoko kakor propad; njegova duša trda kakor živi kamen, v njegovi glavi je preveč misli. Ne bojim se meča, ki bliska po zraku, bojim se misli, ki jih njegov jezik podobno plamenom siplje med svet.

— Potem ga postavimo na mesto Italijana Dmitra.

— Kraljica! Ti govoriš kakor kača z drevesa spoznanja. Pavel pozna sveto pismo in ne bo hotel biti Adam. Menda se spominjaš, kaj mi je bil sporočil po Detriku Bubeku?

— Ali vendar se je prišel pogajat.

— Je.

— A misliš li, palatin, da se izneveri, ako določimo mir.

— Pavel ne stori tega, ako se mi ne izneverimo. Ali ta mir je smrt tvoji in moji vlasti. To je, morda samo moji, ako me misli moja kraljica žrtvovati.

(Pride še.)

»strokovnjaško pero! Tu je strogo vojniško-tehniška stran tako temeljito in vsakemu razumno pretresana, da bi bila odveč vsaka beseda.

Ali slika mora biti popolna. Tu treba poleg vojniške strani razlikovati in predstavljati tudi politično-juridično. Pretrasti treba ono vprašanje, ki je prav za prav dalo povod za vojno. Ne samo, da je ta točka velike važnosti za zgodovinske akte in za prošlost vojne, marveč se to vprašanje predstavi v svoji veliki važnosti še le o — sklepanju miru. Kajti tedaj si bo vsaka stranka domisljala, da je — primerno dosežnim vspetom z mečem v roki — svetu in svjemu nasprotniku dokazala zakonitost in pravičnost svojih pretenzij. A kake so te pretenzije? Da odgovorimo na to, moramo pozabiti na sedanjost in se povrniti v leto 1895

Rusko-japonska vojna.

Trst, 23. decembra 1904.

Izvajanje japonskega vojnega načrta; njega zmote; kritična razmotrivanja.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

V tistem času, maj do avgusta (do boja pri Kajčovu in Dašičavu), je ruska armada, ki je zščetkom avgusta štela bržkone k večjemu 50—70 000 mož, stala se svojimi sprednjimi četami v črti smeri glavnega slemena gorovja Fenšulin, in sicer na imenovanih desetih najvažnejših gorskih prehodih: soteska Jakov — Kajčav — Šapalin, soteska Dalin, soteska Fenšulin št. I. — soteska Moduln — soteska Motien — soteska Fenšulin št. II. vztočno od Motiena-Aijujamea; z glavnim delom pa v L'sojanu Hajčovu; torej v veliko manji razsežnosti — ozirom na položaj glavnega dela vojske. O tem je bila vojski na razpolago rocade-železnica Kajčov-L'ioajan za koncentriranje glavnega dela poljubno proti vsaki točki vse pozicije. Po takim je bila ruska vojska — vsprčo položaja japonskih treh, geografsko ločenih armad — v tako ugodnem stratežnem položaju, kakor si ga je le možao misliti. Ob takih okolnostih položaja na obeh straneh je moralo dotlej kratkovidnemu vrhnemu japonskemu vojevodstvu sledojči zvesitati v glavi: uvidelo je, že tudi prepozno, da s položajem svojih treh armad, Sjemčoa L'ojan-Fengvančoa, nikakor ni odgovorilo cilju, stavljenemu ad 3) svojega vojnega načrta. In ta cilj je bil, kakor znano: a) potisniti rusko armado preko Harbina; b) tako indirektno ščititi obleganje Port Arturja; c) z eno besedo: ruske, v vztočni Aziji nahajajoče se sile na kopnem in na morju strmoglaviti prej, nego se ruskemu vojskovodstvu posreči razvrstitev v Mandžuriji močnih sil iz domovine. Z drugimi besedami: Japonci ne bi bili smeli sovražniku dopustiti časa za razvrščanje! Temu cilju niso Japonci nikakor odgovorili, posebno ne v glavnih točkah ad a) in ad c) svojega vojnega načrta in niso — radi velike izgube časa, ki so ga potratile njihove armade južno od gorovja Fenšulin — se svojo veliko silo 260 000 do 240 000 mož nikjer mogli krepko uveljaviti svoje volje. Iz golega strahu, da bi moge biti posamično pobite, so japonske tri armade (po Kuropat kinovih genialnih stratežnih izpadih zavedene v razširjenje ob gorovju Fenšulin) stale podobno trem mišim, ki stikajo po luknjah gorovja Fenšulin in se vsaka za-se boje nasje prežeče mačke, pripravljene za skok. Tako je prišlo, da so japonske armade s samimi boji sprednjih straž izgubile časa 2 in pol meseca!!

(Pride še.)

Danes moremo zabeležiti par zanimivih vesti, katerih resničnost sicer ne moremo kontrolirati, ki so pa vsakako simptomatične in značilne za malo zanesljivost vsega, kar pribeja iz japonofilskega tabora, pa bilo iz privatnega ali pa (fiojelnega) vira.

Cele povodnji črnila se je porabilo za opisovanje velikanskega vpeha, ki da so ga dosegli Japonci z zavzetjem »griča 203 metrov«, ter so na podlagi tega namišljenega vapeha izvajali, da so Steselj dnevi šteti. Naš sotrudnik je pa dokazal z vojniško-stvarnimi argumenti, da pomembnost onega griča absolutno ne more biti tolika, in je celo dvomil, da-li bodo mogli Japonci trajno obdržati oni grič? Kajti vse vnašje nopermanentne utrdbe so prirejane tako, da so podrejene navzkrižnemu ognju iz glavnih

fortov. Nikakor ni torej neverjetna vest, došla včeraj, ki pravi, da so morali Japonci zopet zspustiti oni grič, ki da so ga Rusi zopet zavzeli.

Druga interesantna vest je, da je osem ruskih ladij uničevalk torpedov ubežalo iz Port Arturja. Iz tega dejstva se daje sklepati dvojno. Prvič, da blokada ni Bog ve kako tesna, in v drugo, da je še mornariške sile v Port Arturju.

Tretja vest, ki jo beležimo danes, se nam zdi pa absolutno neverjetna. Včeraj je naš strokovnjaški sotrudnik na sploh izrekel svoje mnenje, da ne veruje za sedaj v kako japonsko kontra ofenzivo na morju. Tem manj verjetna je vest, da bi ravno admiral Kamimura hotel proti baltičskemu brodogovju. Poleg dejstva, da razpolaga on z najslabijim ladijskim materijalom japonske mornarice in da je po številu šibak, je tu še važno vprašanje: kako pa bi bilo potem z varstvom japonskih transportov? Ponavljamo torej, kar smo rekli včeraj, da te vesti ne smatramo za verjetne.

Novo japonske utrdbe v Daljnem in Paličvanu.

Japonci uporabljajo na tisoče kitajskih kuljev (delavcev) za gradnjo utrdob pri Daljnem in okolo Port Arturja. Izlasti gradnjo velik fort severno zapadno od Paličvana na hribu Hušao. Ta fort bo stal na enaki višini kakor »Zlata gora« pri Port Arturju. Za to gradnjo se potrebuje baje 100.000 vreč peska. Ta utrdba bo imela deset in enajst em topove.

Kitajci se branijo prevzeti delo, a Japonci jim žugajo z ruskim brodogovjem.

Sedaj so si Japonci postavili nov rok za zavzetje Port Arturja; trdnjavo hočejo vzeti še pred kitajskim novim letom.

Govori se, da so Japonci odstranili z otoka Formosa vse zaloge živil.

Steseljva hiša.

Kakor poročla »Journal de St. Petersburg« so čestilci portarturskega poveljnika Steselja v Carskojem Selu in sicer v Steseljvi ulici, kupili hišo, ki bo najsičajneje opravljena. To hišo podarilo slavnemu branitelju portarturske trdnjave.

Hulska aféra.

Mednarodna komisija, določena, da preišče in razsodi o dogodku med angleškimi »ribiči« in ruskimi baltičkim brodogovjem, se je sešla v četrtek v Parizu. Členi komisije in pridodeljene jim osebe so bili slovesno vsprejeti od predsednika republike. Ker so imeli še izvoliti petega člana komisije, je imela ta prva seja le formalen značaj. Da je bil petim členom izvoljen avstrijski admiral Spaun, to smo že javili v tem listu.

Kakor se čuje, bo tej komisiji pridodeljenih še več vojaških strokovnjakov in policijskih častnikov.

Ker so nastopili božični prazniki, se bo vršilo konstituiranje v prvem tednu meseca januarja. Razprave bodo trajale najmanj dva meseca, ne ve se pa, bodo li javne sli tajne. Tudi ni še določeno, da-li bo pripuščen kak zastopnik japonske.

Kulturno — lajanje.

Nemci so silno ponosni na svojo kulturo. V tej veri, da so oni že po svoji kulturi od Boga poklicani prvaki vseh narodov — saj se sami vedno označajo za »Herrenvolk« — jih utrjajo tudi in še posebeo naše avstrijske vlade. Sleherai minister dela ob umestnih in neumestnih prilikah globoke poklone pred to nemško kulturo. Saj je še Badenai, ta od Nemcev najbolj obsodraženi človek, rad deklamiral o »vranleuchtende deutsche Kultur«.

Nu, tudi mi nismo trdili nikdar, da so Nemci narod brez kulture. Najodličnejše pa smo se upirali in se upiramo pretenziji Nemcev, da bi bili oni radi svoje kulture bolji in več vredni ljudje. Kakor sleherai narod, imajo tudi Nemci kraj vse svoje kulture mnogo lastnosti prav grdo — nekultiviranih ljudij. Opazujmo jih le v parlamentarnem življenju. Znašalo bi celo literaturo, ako bi hoteli zbrati vse psovke, ki so jih že v našem državnem zboru nemška usta vrgla iz sebe. To so bile včasih psovke, kakoršnih ne rabijo radi ljudje niti v ožji sklenjeni družbi. Nemci pa so se sramotili žujimi pred vsem svetem.

V deželnem zboru nižavstrijskem sede menda sami sinovi nemškega »Edel« in »Herrenvolka«. Ta deželni zbor je nemška gredca in cvetje, ki cvete na tej gredici, je izključno cvetje nemške — kulture. Ni ga

menda parlamenta na svetu — izvzemši jedino le parlament Mongolov v Budimpešti —, ki bi videl toliko odurnih, divjaških in nedecentnih prizorov, kakor jih vidi deželni zbor nižavstrijski, parlament kronovine prvaka v državi. Človeka mora biti sram teh prizorov, tudi — če ni Nemeec. V predvčerajšnji seji tega deželnega zbora pa so dosegli skrajni rekord v nekulturi. Nešteto sočnih provk, kakor so v rabi med šnoparji v beznicah, niti nočemo omenjati. Konstatujemo le, da se je v tej seji zgodilo nekaj, česar menda ne beležijo še anali parlamentarnega življenja sploh in ki priča o skrajni zdivjanosti in posurovelosti čutstev. Čujte: sinovi nemškega »Edel« in »Herrenvolka« so začeli — lajati eden na drugega. Posnemali so govor psa in tudi klicali eden drugemu: »Le lajajte! Saj se vedete kakor psi!« Tako je cvetje z gredice nemškega deželnega zbora. Respekt pred resnično nemško kulturo! Aksioma pa, da so Nemci radi svoje kulture v obče nekaki viši ljudje, tega ne pripoznamo nikdar!

Za prilike, ko se hoče komu spočitati, da ne zna nego en sam jezik, ima narod naš neki poseben rek. Pravi namreč: Ča bi pozabil (dotičnik namreč) svoj jezik, bi moral — lajati. Goraji dogodek v deželnem zboru nižavstrijskem bi moral vzbujati mnenje, da se je na izvestni vrsti Nemcev jel uresničevati gornji rek. Jezika svojega sicer menda še niso pozabili, pač pa na zahteve — človeške kulture.

Ne, hvala lepa, gospod grof Badni. Reje, nego da bi nam »svetili« taki nemški izgledi, ostanemo še v svoji »temi«, gotovi, da ne podivjamo tako, kakor so podivjali sinovi »Edel« in »Herrenvolka« v deželnem zboru nižavstrijskem.

Drobne politične vesti.

Bolgarija. Iz Sofije javljajo, da je v proračunu vojnega ministerstva za leto 1905. tudi postavka 18.000 kron za mesto admirala bolgarskega brodogovja, ki se ima ustanoviti.

Ruski samostan na gori Atos je kupil v Solunu zemljišče za gradnjo ruske bolnišnice.

Jubilej kotorskega vladike. Dne 20. t. m. je slavil obče ljubljene in plemenite vladika dr. Gerasim Petronovič v Kotoru svoj 60-letni svečeniški jubilej pri najboljem zdravju v 84. letu svoje starosti. Vladika Gerasim vlada že 33 let kotorsko pravoslavno eparhijo ter je bil za svoje delovanje odlikovan od cesarja z železno krono II. razreda in komanderskim križem Fran Josipovega reda.

Domače vesti.

Dr. Vitezli obolel. Prvak in najzaslužnejši veteran hrvatskega preporeda v Istri, dr. Dinko Vitezli, je v Krku, kjer biva, težko obolel.

Imenovanje v sodni stroki. Predsednik višemu deželnemu sodišču je imenoval računarskega praktikanta Ivana Puharja računarskim asistentom v računarskem oddelku primorskega višega deželnega sodišča.

Imenovanj. Sodni pristav pri ljubljanskem deželnem sodišču g. dr. Gojmir Krek je poklican v službovanje na najvišje sodno in kasacijsko sodišče.

Današnja »Wiener Zeitung« poročla, da je ministerski predsednik kakor voditelj ministerstva za notranje stvari imenoval okrajnega komisarja Edmunda Fabiani, namestniškim tajnikom za Primorje.

Promocija. Cand. med. g. Alfonso Serjuna je bil včeraj na vseučilišču v Gradcu promoviran doktorom vsega zdravilstva.

»Nikoli in nikoli!« Tako odgovarja včerajšnji »Independente« na odločbo tukajšnjemu mestnemu magistratu, da mora slovenske reklamacije v volitvenih stvarih slovenski rešiti. »Ta ukaz«, pravi »Independente«, »ne bo nikoli izvršen! Jezik tržaškega magistrata je bil, je in bo vedno italijanski, in mestni magistrat ne odgovori nikoli slovenski in slednjič ne bodo nikoli ne tržaški župani, ne magistratni voditelji, ne naši asesorji podpisovali slovenskega akta. Nikoli in nikoli! Ste li umeli gospod namestnik?«

Čudno, da se »Independente« in magistrat tako branita slovenskega jezika, ko vendar ni res, da bi bil jezik tržaškega magistrata izključno italijanski. Saj vemo dobro in »Independente« ve to, ravno takor mi, da državna oblast skoro brez izjeme občuje z

magistratom v nemškem jeziku in da slavni mestni magistrat tej oblasti ito tako lepo odgovarja — v nemškem jeziku! Če se poslužuje nemškega jezika, zakaj bi se branil slovensčine, ko je vendar slovensčina tukaj deželni jezik, ko ima vendar slovenski narod v mestnem svetu tržaškem svoje zakonito izvoljene slovenske zastopnike, ko so vendar ti zastopniki tudi udje raznih komisij, sestavljenih po mestnem svetu, dočim so Nemci (sicer veliki prijatelji Italijanov, ki svoje prijateljstvo včasih tudi dejanski izkazujejo) v Trstu le — tujei, in ne del avtohtonnega prebivalstva, ter njihov nemški jezik nikakor ni deželni jezik v Trstu. Ali pa so italijanski gospodje na magistratu prišli že tako daleč, da bi nemščino priznavali avstrijskim državnim jezikom?! Vidi se torej, da ta upor mestnih oblastnežev proti slovensčini na eni strani ni zakonit, na drugi pa tudi ne kaže na doslednost slavnega mestnega magistrata. Zato pa se nađejamo: če se je slavni magistrat podvrgel nemščini, ne da bi bil do tega prisiljen po zakonu, potem pa dobi kompetentna oblast tem glgje sredstvo, s katerim pričili magistrat, da se bo pokoril ukazu, ki je popolnoma utemeljen v zakonu in v pravičnosti!

Odpravljena nevarnost. Pišejo nam: Svoječasno smo na tem mestu — in to celo dvakrat — opozarjali oblasti, na neko podrtijo, nahajajočo se v zagati »Rparata«, zelo nevarno za prebivalce v imenovani zagati. Ta podrtina je sedaj odpravljena in je s tem odpravljena tudi vsaka nevarnost.

Ker smo že pri podrtinah, naj omenimo še nekatere zidove, ki so last občine, a so v takem stanju, da je res sramota za Trst, oziroma za mestne gospodarje. Zasebnikom se zapoveduje, naj popravljajo in snažijo svoje hiše.

Mestni zidovi pa, kakor je oni okolo glavne bolnišnice, oni v ulici »Settefontane« — »Tesa« in drugi, so v takem stanju, da ne delajo nikake časti lastnikom.

Tudi ulice okolo sv. Jakoba so še vedno v uprav škandaloznem stanju! Posebno se pa odlikujejo one, ki vodijo preko ulice Giuliani. Tam je nametano vse polno najrazočvrstnejše nesnage, tako, da se je le čuditi, da se iz zdravstvenih obzirov dopušča kaj sljčnega. In to v — Trstu!!

Dekansko posojilno in konsumno društvo, vključena zadruga z omejenim poročtvom, bo imelo svoje osmi občni zbor na Silvestrov večer dne 31. t. m. ob 7. uri v društvenih prostorih.

Dnevni red: 1. Nagovor predsednika; 2. poročlo predsednika o društvenem delovanju; 3. potrjenje letnega računa; 4. vprejemanje novih udov; 5. volitev predstojništva nadzornišstva in razsodništva; 6. eventualni predlogi in nasveti.

Ako bo občni zbor istega dne nesklepčen, se bo drugi občni zbor vršil dne 5. januarja 1905, ob isti uri in istim dnevnim redom.

Na »Božičnici« v Rocolu so darovali gg. Kukanja 60 st., Kril 20 stot., N. N. 60 stot., gospa Zadnik 1 K, Pregac 20 st., gospa Štular 40 st., Bremec 60 st., Košir 20 st., Blazina 50 st., N. N. 1.20 st., Cvek 60 st., Modic 60 st. Počkaj paket biškotov in fige. Priserbna hvala vsem!

Bodi izrečena priserbna zahvala družini Dežman, ki se ob vsaki priliki, bodisi božičnica kakor otroške veselice, blagohotno udeležuje z lepim kvartetom, ki zamore zabavati občinstvo.

Zahvala tudi vsem onim, ki so sploh kaj pripomogli, da je »Božičnica« tako dobro vspela.

Kranjski predsednik baron Hein je nastopil dalji dopust ter je s svojo soprogo odpotoval v Sicilijo.

Prizivna komisija za osebno dohodarino. — Dne 22. t. m. je bilo otvorjeno sedmo glavno zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino za Trst in okolice.

Profesor Jakob Wang. Iz Celovca prihaja žalostna vest, da je tamkaj umilnagle smrti g. Jakob Wang, profesor na gimnaziji v Beljaku. Pokojnik je bil zvest in značajan rodoljub ter velika opora Slovenstvu na Koroškem. Pokojniku bodi obranjen blag spomin!

Izseljenci za Ameriko. V četrtek se je iz Reke odpeljalo v Severno Ameriko 1723 izseljencev.

Dvorni vrt v Miramaru ostane v ponedeljek na praznik sv. Štefana ves dan zaprt.

Velika tatvina. Včeraj v jutro, ko so agentje knjigarne F. H. Schimpff na borznem

trgu prišli v knjigarno, so takoj opazili, da so bila stranska vrata, ki vodijo na dvorišče, nasilno odprta. Prišedši v pisarno so našli vse v groznem neredu, a blagajna je bila od vrha preluknjana. Poklicali so takoj gospoda Schimpff, ki je konstatoval, da so tatovi odnesli iz blagajne nič manj nego 4000 K. Gospod Schimpff je bil zavarovan proti tatvini z ulomom.

Samomor ali umorstvo? Včeraj smo poročali o samomoru 20-letnega kovača Karola Hoffbauerja. Danes se pa glede tega dogodka širi govorica, da je bil Hoffbauer zavratno umorjen. Ne ve se še nič pozitivnega, a sodišče se bavi s to afero.

Poskus samomora. V hiši št. 18 v ulici del Molino a Vento stanujeta mati in sin, Katarina in Peter Venica. Njej je 62 let, a njemu, ki je soboslikar, pa 26. Mati je bolna in ne more iz postelje, on pa je radi nekega progreska proti kazenskemu zakoniku izgnan iz Trsta. Rudi tega ne more on nikamor na delo in torej ne more zaslužiti ničesar, da bi pomagal bolni materi. Te okolnosti so ga včeraj opoludne spravile v tak obup, da si je hotel končati življenje. V to svrhu se je bil revež obesil, a k sreči so ljudje prišli pravčasno na sled njegovemu blaznemu početju in mu rešili življenje.

Za Božič — Novo leto! Kdo ne želi odsotnim prijateljem, sorodnikom, znancem in še komu dražjemu veselih božičnih praznikov in jim ne včasih: srečno novo leto! A zavedna Slovenec in Slovenka ne zabita pri tem svojega narodnega znaka, nekega Cril-Methodijevskega koleka. Narodni kolek dobiva se pri g. Maši Grom, pri upravi »Edinosti« in v kavarni »Balkana«.

Za »Božičnico« so nadsleje darovali sledeči gg.:

Viktor Kalister 100 K; J. Mahne 20 K; Ema Bartelj 10 K; A. Mulley, Jakob Sotlar po 4 krome; Matilda Skuk in gospa Ana D. bida po 5 kron; P. Rehar, kaplan Andrej Furlan po 3 krome; Rodoljub iz Kontovelja, Josip Sotlar, c. kr. resp. Oglej, Milena Bogdanovč. Ines Pexmadi, A. Berginc nadučitelj v Pavlju, Ivan Žitnik, Josipina Harmel, R. Peternel, Vekoslav Plemičar in Ivan Kokalj po 2 kroni; Vinko Tomazini kurat v Kobiljiglavu, Ivan Žic-Kancelerč ob 3. tank v Pazlu, Mimi Biazani, Ivanka Karž, Jože posestnik v sezanskem Komornu, Neimenovana in Antonija Kravos po 1 krono.

Gž. J. S. iz Bazovca nabrala 8 kron; na Opčinskem so darovali: Edvard Drašček in A. Šrekejš po 4 krome; Ema Goriup, Znanoglav Valentič, Avg. Costantini Ignec, Terezija Logar po 2 kroni; Zorko in Žirak po 1 krono.

Po proslati lu g. J. Šakoviča v Herpeljah nabral med tamošnjimi rodoljubi gosp. Vekoslav Dekleva 11 kron 82 st.

V Kanslu so zbrali rodoljubni finančni organi 2 krome 90 stot. in sicer: A. Štoka komisar 1 krono, Strosser in Varlec respic. po 20 stot., Zgonik nadst. 80 stot., Kavčič nadst., Luiger straž., Zaidarčič straž. po 30 stot., Klemenc nadst., Remec nadst., Rutar straž. in Pelikan straž. po 20 stot.

Ga. A. Sterle 12 rut za noz, N. N. 4 spodnje srajce, Jakob Klemenc 54 m raznega blega in 4 volnene šepice, Roža dr. Gregorinova zaboj biškotov, Andrej Furlan kaplan pri novemu sv. Antonu izročil od Mohorjanov K 12.44.

V imenu uboge dece se najsrčneje zahvaljuje

Maša Grom blagajničarica
Foscolo 4.

Iz »Škrata«:

Dev sleparja sta kvartala. Nakrat je rekel prvi:
»Čudno, do sedaj nisem še v svojih kartah videl kralja!
Drugi slepar: »Verujem, ali ni čudno; ti imaš enega v svojem rokavu, a jaz tri za svojimi manšeti!«

Razne vesti.

Velika kurja bolezen (kolera) vleda sedaj v zimskih mesecih v nekaterih okrajih na Češkem.

Morsko travo jedo Kitajci in Japanci, kakor jemo mi kisle repo ali zelje.

Grški kralj Jurij govori dvajset raznih jezikov.

Rožni cvet s surovim maslom jedo Turki, da se obranijo debele.

Zaigral pol milijona. Dr. Gottshel, sin nekega milijonarja iz Munakovega, je pobe-

gnil iz Berolina. Govori se, da je v eni noči zaigral pol milijona mark. Isto je storil nedavno tudi njegov brat.

Velikanska pogača. Neki pek v Richmondu je spekel za božič pogačo, ki tehtala 1700 kilogramov. V to je porabil 110 kilogramov masla, ravno toliko sladkorja, 170 kilogramov moke, 50 kilogramov mandeljnov, 360 kgr. rozin, 80 kgr. lupin od citrona in 2600 jajc. Pogačo prodaja pek v koščekih.

Kopalnice Lipik za ranjene ruske častnike. Uprava kopalnice v Lipiku je ponudila ruskemu poslanstvu na Dunaju, da je pripravljeni dati brezplačne kopalnice v vojni ranjenim in obolelim ruskim častnikom; stan in hrano pa po najnižih cenah. Tri sto ruskih častnikov vzivalo bo to ugodnost do konca meseca maja 1905.

Perzijski šah bo v bodočem letu potovl po Evropi. Meseca julija se bo kratak čas mudil v Karlovih varih, odkoder odpotuje v Ostendo (v Belgiji).

Eksplozija na Reki. V sredo se je v reški tvornici spodnja razpočil parni kotel. En delavec je bil ubit, osem pa težko ranjenih.

Sedemdesetletnica češke himne. V sredo je minilo 70 let, kar se je prvič javno pevala češka himna »Gde dumov muj«. Niti pesnik Josip Tyl, niti skladatelj lepe melodije Fr. Skroup nista slutila, da se bo pesem tako naglo razširila ne le med Čehi, ampak tudi med drugimi Slovani. Prvikrat jo je dne 21. decembra 1834 peval v mestnem pražkem gledališču glasoviti basist Strakaty.

Konjsko meso. V Parizu ubijejo na leto do 20.000 konj, katerih meso se prodava v 300 mesecih. Lansko leto so ubili v Parizu tudi 190 oslov in 18 mul.

Prebavljanje in delo. Francozki učenjak Ferrais je nedavno preiskoval, kako ulogo da igra proces prebavljanja na oslabiljenju mišične sile na človeškem organizmu. Pokazalo se je, da prebava umanjuje delavnost naših mišic v znatno večji meri, nego se je mislilo dosedaj. Delo, ki se vrši v prvi uri po vžiti jedi, je za polovico manjše, nego delo, ki je izvršuje človek v katerem so se prebavni procesi zmanjšali ter so oslabiljeni po odmoru.

Zadnje brzojavne vesti.

Namestnik Holenlohe v Furlaniji.

GRADIŠKA 23. Namestnik princ Holenlohe je danes ob 10. uri popludne v spremstvu višega stavbega svetnika Porente dospel v Zagrad, kjer ga je v sprejemni hiški svetnik Fabris ter občinska deputacija zagradsko. Namestnik je potem odpotoval v Villense in Rudo, da pregleda mest, kjer se ima preko reke Ter zgraditi novi most. V obeh vaseh, ki sta bili okrašeni, so namestnika v sprejemni hiški občinske in šolske mladine. Ko si je namestnik ogledal prehod preko reke Ter, se je preko Topoglavna podal v Gradiško, kjer ga je v sprejemni mestni župan. Mesto je v zastavah. Mestna godba je igrala med obedom. Ob 1. in pol uri se je namestnik odpeljal v Gorico.

Pogajanja glede Avstro ogrsko-nemške trgovinske pogodbe.

BEROLIN 23. »Nordd. Allg. Zeitung« piše: Avstro ogrski poslanik Szözyany-Mariéh ter avstrijski iz ogrski odposlanci so se v sredo razgovarjali z državnim tajnikom zunanega urada. Včeraj so se vršilo zopet posvetovanja, ki je trajalo 5 ur. Danes opoludne so se odposlanci zopet srešili. Popoludne so se pa avstro-ogrski poslanci odpeljali na božične počitnice na Dunaj in Budimpešto.

Ustaja v Jemenu.

LONDON 23. »Daily Telegraph« poroča iz Carigrada, da je v Jemenu (Arabija) izbruhnila ustaja. Ustasi so zasedli pokrajino med Simo in Leo.

Maroko.

TANGER 23. (Reuterjev biro.) Neki sel je prinesel iz Alkazarja poročila, da je baje sosedno pleme obkolilo mesto. Oblegovalci zahtevajo, naj se jim izročita francozki konzul in angleški podanik ter žugajo, v slučaju, da se tej zahtevi ne ugodijo, da bodo razrušili mesto.

Okoli Tonga.

LONDON 23. »Reuterjevemu biro« poročajo iz Sidneja: Angleška vlada nameruje osvojiti si otoke Tonga. Angleške ladje, ki so bile tja odposlane, so dobile ukaz, naj na otokih razvijejo angleško zastavo. (Otoki Tonga ali Prijateljski otoki so v Polineziji, merijo okolo 100 štirjeških kilometrov in imajo 19.500 prebivalcev.)

SIDNEY 23. Poveljništvo brodovja ne ve ničesar o nameri Angležke, da bi si ista hotela osvojiti otoke Tongo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 23. decembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.05—19.07—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.50—239.90 Francija K 95.15—95.45, Italija K 95.15—95.40 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.80, nemški bankovci K — avstrijska ednotna renta K 99.80—100.20, ogrska krona renta K 98.—98.25, italijanska renta K 102.25, 103.25, kreditne akcije K 673.—675.— državne železnice K 647.—649.— Lombardi K 87.—89.—, Lloydove akcije K 720.—730.— Srečke: Tisa K 326.—331.—, Kredit K 477.— do 487.—, Bodenkradit 1880 K 305.—315.—, Bodenkradit 1889 K 298.—308.—, Turške K 130.— do 131.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
100.35	100.35	100.40
100.35	100.35	100.40
Avstrijska renta v zlatu	119.55	119.50
100.35	100.35	100.35
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.20	91.20
Ogrska renta v zlatu 4%	118.55	118.65
3%	97.95	97.95
3%	88.80	88.70
Akcije nacionalne banke	1630.—	1633.—
Kreditne akcije	673.—	675.—
London, 10 Lstr.	239.50	239.62 1/2
100 državnih mark	117.52 1/2	117.57 1/2
20 frankov	23.51	23.51
20 frankov	19.07 1/2	19.07
10 ital. lir	95.20	95.27 1/2
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 97.45, italijanska renta 105.30, španska renta 93.27, akcije otomanske banke 591.—
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 87.87, menjice na London 251.60, avstrijska zlata renta 101.30, ogrska 4% zlata renta 102.35, Ländlerbar — turške srečke 126.50, parizka banka 12.58, italijanske meridionalne akcije 753.—, akcije Bank Tinto 15.25, Trdna.
London. (Sklep.) Konsolidiran dolr 88 3/4, Lombardi 3 1/2, srebro 28 1/2, španska renta 89 1/2, italijanska renta 104 1/2, tržni diskont, 3 — menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila bank — Mira.

Tržna poročila 24. decembra.

Budimpešta Pšenica za april 10.15 do 10.18; rž za april 7.95 do 7.95; oves za april 7.22 do 7.23; koruza za maj 7.65 do 7.66.
Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slatono, neživo. — Prodaja 8.000 met. st., nespremenjeno. — Druga žita nespremenjeno. Vreme: lepo.
Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 49.50 frk, za marec 49.75.
Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za dec. 40 1/2, za marec 40 1/2, za maj 41 1/2, za september 42 1/2, trdno. Kava Rio navada loco 34.—41. navadna realna 42—44, navadna doma 44—46 Jutri zaprto.
Hamburg. (Sklep.) Sladkor za dec 28.55 za jan. 28.00, za febr. 28.75 za marec. 28.90 za april 29.05, za maj 29.15. — Mirno. — Vreme: megla.

London. Sladkor iz repe surov 14 1/2, Sh. Java 15 1/2, Stalno.
Sladkor tuzemski Centrifugal plo, prompto K 66.50 do 68.00, za september K — do — marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Mellap 1 promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.
New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za doboči dobave, vzdržano, 5 stotnik zvišanja.
Pariz. Rž za tekoči mesec 16.50, rž za januar 16.50, za januar-april 17.—, za m. recjunij 17.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.60 za januar 23.85, za januar-april 24.20 za marec-junij 24.80 (mirno). — Moka za tekoči mesec 31.10 za jan. 31.30, za januar-april 31.65, za marec-junij 32.85 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 45.75, za januar 45.75, za januar-april 45.75 za maj-avgust 45.75. (mirno.) Špirit za tekoči mesec 31.50, za jan. 49.50 za januar-april 49.— za maj-avgust 46.75 (mirno.) Sladkor surov 37.—37 1/2 (mirno) bel za tekoči mesec 41 1/2 za jan 41 1/2 za jan.-april 41 1/2 za marec-junij 42 1/2 (trdno), rafiniran 73—73 1/2 Vreme: megla.

Trgovina se zaklanimi praščiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tukajšnji trg 145 zaklanih praščičev. Prodalo se je vse. I. vrste po K 108.—, II. pa po K 92.—100. Vprasevanje jako živahno, vreme lepo in kupčija dobra.

Oznanilo.

Z novim letom 1905. pričela bode na novo ustanovljena **mlekarna** na Prestranku pri Postojni oddajati mleko in mlekarske izdelke. Postreglo se bo vedno s svežim mlekom in ne pretirano ceno.
Priporoča se spoštovanim odjemalcem.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov

Josip Mreule

TRST — ulica Molin Grande št. 32 — TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

MIRODILNICA

Emiliju Cumar pok. **Friderika**
TRST — ulica Belvedere št. 51 — TRST
Podružnica: Opčine 209 zraven kav. „All' Elettrovia“.

Velika izbira in zaloga

šip, žebljev, barv, šopičev, mineralnih vod, vinskega špirta, voščenih in lojevih sveč. Kisline, laneno olje, navadno in dišeče mlo.

Fran Geržina Sv. Peter (na Krasu) ima na prodaj lepa namizna jabolka po 28 kron — 100 klg.

Razpošilja se od 50 klg. naprej.

Kam pojdemo za praznike!

„Gostilno Trošt“
v Škorkljo št. 471 nad rojansko cerkvijo (na levo navzgor)

kjer se toči izvrstno domače črno in belo kakor tudi prve vrste istrsko vino. Domača kuhinja.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in posebni načrti.
Ilustrovane cenik brezplačno in franco.
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo mrtvaških predmetov za otroke in odraslene.
Venci
od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakovi in napisi.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosarie (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovane cenik brezplačno in franco.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)
tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo
zalogo pohištva
prej ANTON ČERNIGOJ
via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.
Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlj s brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.
Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Rejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot niti druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatre podpore v narodne in obéknoristne namene.

Mladenič, ki je dovršil 14 leto se takoj sprejme v prodajalnice likerjev. Naslov pove uprava „Edinosti“.

Razglednice „Narodnega Doma“ in druge ima v zalogi Janko Trošt TRST „Narodni Dom“.

„SANUS“ novi higijenični zobotrebnički disinfektirani parfemirani zaprošen patent se prodajajo povsod. C. COMINI, Trst Barriera 28

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v prodajalnico izgotovljenih oblek Barriera vecchia 5 kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Javljam slavnemu občinstvu, da sem preselil svojo mirodilnico na Opčinah na št. 209 (nasproti, kjer je bila prej in zraven kavarnarje „All' Elettrovia“). Pri tej priliki naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne droge, petrolej itd., ter v kratkem jo zložim tudi s raznim železjem in šipami. Cene brez konkurence. Nadejaje se podpo e slavnega občinstva, beležim udani

EMIL CUMAR.

Kdo želi dati? za božične praznike ali novo leto kak lep dar? Barriera vecchia 21 Jakob Grassi Barriera vecchia 21 Sprejema vsakoje poprave brez konkurence.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov Vinko Škerk TRST ulica Acquedotto št. 15 TRST Filijalka v ulici Miramare št. 15 Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema naročbe na najljubše pecivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilne obiske se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Za Božič in novo leto se vdobi v pekarni in sladč. ter lastni tovarni biškotov ALOJZIJI DUGULIJI TRST ulica Barriera vecchia 25 TRST mandolat, raznovrstne sladčice, milanski bomboni. Sprejema naročbe na sladčice, torte itd.

V mirodilnici ALOJZIJA MERMOL nasl. LEBAN v Trstu, ulica Barriera vecchia 18. se nahaja velik izbor barv. čopičev, pokosti, tiskanih pol za tapetiranje sob, olje za barve, petrolej, spirit za žgati, najfinjši prah proti mrčesom, žveplo in modro galico itd. prodaja redilnega praška za živino.

zalogo istrskih in dalmat. vin v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna) Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom. Za obilne naročbe se priporoča IVAN TONEL.

Gostilna T. MAJCEN ul. Nicolò Macchiavelli 34 (ex Forni). Toči istrska in dalmatinska vina, beli opolo, posebna tirolska vina. Prve vrste pivo. Gorke in mrzle jedila. Sprejema naročbe na kosila in večerje. NB. Za družino istrsko vino po 36 od 5 litrov naprej po 34.

Jržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvo.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadruguikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%. Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. Poštno hranilnični račun 816.004.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinosti“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

RESINOL

ki se nahaja pod varstvom zakonov za patente je prvi in edini patentovani izdelek v obliki olja za mazanje in snaženje podov za odpravo

jetike Iznajditelj je Artur Godnig.

„RESINOL“ je pripoznan od sodnih izvedencev kot edini izdelek, ki zamore odpraviti jetiko, kajti prah se ne samo omoči kakor pri drugih jako razupitih oljih, brez nikake vrednosti, marveč se isti in vsi mikrobi združijo v neko skupino, ki se ne dviguje več v zrak.

„RESINOL“ se vdobiva v vseh boljših mirodilnicah.

Za snaženje podov se je obrniti na tvrdko

Artur Godnig v Trstu

Riva Pescatori 12 — Telefon 1160 — Riva Pescatori 12

POŠTNO PREDALO 120.

FRAN KALASCH

Moške in deške obleke v velikej izberi.

Velik izbor črnih oblek, površnikov, ulstrov in hlače.

Posebnost: bombažne delavske hlače.

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

FRAN KALASCH

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinovne mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljava.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in slatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

Izbior drog, barv, čopičev, pokosti, parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa tamarindo, malinova itd. itd.

Pekarna

FRAN PASCUTTI

zalagatelj prvih hotelov, restavracij, kavarn in vojarn.

Piazza della Caserma 4 in ul. Carlo Ghenga 4

Telefon št. 1333.

Trikrat na dan svež kruh.

Pošiljanje na dom.

Leon Doreghini v Trstu Barriera vecchia 21 I. n.

Velika zaloga pohištva, manufaktur in tapetarij. Prosi se za obisk. — Obirno dovoljenje kredita.

Oglas.

V novo otvorenej kleti se nahajajo sledeča

dalmatinska vina: črno po 32 novč. opolo „ 36 „ belo „ 40 „

zganje v zaprtih botlijkah po 80 novč, fino dalmatinsko olje po 48 novč

MAKALE & KULUŠIČ

Chiozza 19 „Alla borgata di Sebenico“ Chiozza 19 ulica dele Ponte br. 6

Prve in jedine želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je. Cena steklenici 60 vinj.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitve in pošiljstvo pa jedino le v

Lekarna Cristofoletti v Gorici.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gospoka ulica hšt. 7., II. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega če tudi ni član društva in se obrestuje jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na uknjižbo po 5 1/2% Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure d. pol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000 Poštno-hran. račun št. 837.15.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu. Kupuje in prodaja

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebase vrednostne papirje in vsvočuje zapale kupona.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Rekompt in inkasno menio Bor-va narodila.

Podružnica v Spjletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge dne vridga.

Promet s čeki in nakaznicami.

vas vrste rent, zastavnih plem, prijoritet, komunalnih oblagacij, srečk, delnic, valut, novcov in devis.

P. 1902 izdaja k vsakemu izrebanju.